

polosa amb la legislació i els drets dels atorgants, amable amb els clients, i on la finalitat no sigui únicament una maquinària poderosa i imparabile de fer diners. I, naturalment, una notaria on la llengua catalana sigui emprada i respectada.

Aquests són els ideals que defensen Joan Bernà i Eladi Crehuet en el seu epistolari. De problemes i tensions, no se n'han deslliurat, però ens unim amb ells en el sentit de de-

fensar un notariat respectuós amb la llengua catalana, i just socialment. Sens dubte que un cos notarial propi per a Catalunya, protegit per un Estatut d'autonomia amb més competències, seria la base per a la solució dels múltiples problemes dels notaris que pensen igual que els dos autors de les cartes ara publicades.

Gener GONZALVO

Ignasi BADIA i CAPDEVILA, *Diccionari de les llengües d'Europa*, pròleg d'Isidor Marí i Miquel Strubell, Barcelona, Enciclopèdia Catalana, 2002, col·lecció «Diccionaris temàtics», 286 pàgines, ISBN 84-412-0900-6.

Com a fruit dels esdeveniments que han anat configurant al llarg dels segles la història d'Europa, el nostre continent és un mosaic de llengües i de cultures, que en fan una realitat d'una gran riquesa identitària i d'una gran vitalitat creativa. Europa és un paradigma d'una complexitat que no tan sols és compatible amb la modernitat i el progrés, sinó que, de fet, n'esdevé estímul i motor.

Al seu pròleg al *Diccionari de les llengües d'Europa*, Isidor Marí i Miquel Strubell ens recorden que al món es parlen aproximadament sis mil llengües, de les quals la meitat tenen menys de 10.000 parlants i només unes dues-centes compten amb més d'un milió de parlants. És probable que la diversitat lingüísti-

ca es redueixi significativament durant les properes generacions perquè hi ha unes mil cinc-centes llengües parlades per menys de 1.000 persones. La UNESCO ha fet un esforç important per dur a terme un inventari de les llengües del món i per promoure'n la preservació perquè cada llengua, que és una preciosa part del patrimoni cultural universal, és el fruit d'una construcció humana que incorpora un tresor de vivències i de mirades heretades i transmès de generació en generació.

L'escenari lingüístic europeu només és conegut parcialment i l'interès i la passió que al nostre país existeixen pel paper identitària i de comunicació que les llengües compleixen en les societats humanes fan que sigui molt ben rebuda una obra

com la que ha elaborat minuciosament Ignasi Badia.

Perquè l'excel·lent diccionari d'Ignasi Badia ens ofereix una informació prou completa sobre la realitat lingüística d'Europa, amb extensos articles monogràfics sobre cada llengua, que ens donen detalls sobre la família lingüística a la qual pertany, l'alfabet que fa servir, el nombre de parlants que té, l'àmbit territorial on es parla i la forma autòctona del nom.

Hi trobem, és clar, entrades sobre les llengües amb una gran difusió, com l'*alemany*, però també d'altres relatives als parlars més importants d'aquestes llengües, com, en aquest cas, per exemple, l'*alamànic*, l'*alemany suís*, l'*alsacià* o l'*alt alemany*. Hi figuren informacions que formen part del bagatge cultural europeu comú, però alhora el llibre de Badia posa en relleu realitats lingüístiques més desconegudes com el *carelià*, que té a l'entorn de 100.000 parlants, o el *vot*, que té menys de

50 parlants, dues llengües *uralianes*, parentes, doncs, de l'*hongarès*, el *finès* o l'*estonià* (el *lituà* i el *letó*, en canvi, constitueixen un grup diferent, que coneixem amb el nom de llengües *bàltiques*).

L'obra inclou, a més, un valuós mapa lingüístic d'Europa, la classificació científica per famílies de procedència, la composició lingüística dels estats europeus —que ens il·lustra d'una manera concloent sobre la fallàcia que representa la identificació que en ocasions s'ha volgut fer entre mapes lingüístics i mapes polítics—, la relació d'alfabets utilitzats actualment a Europa i una bibliografia interessant.

El *Diccionari de les llengües d'Europa* és una obra acurada que pot ser d'una gran utilitat per difondre una percepció més aprofundida i real de la varietat lingüística que constitueix una de les característiques definitòries d'Europa.

Carles DUARTE